

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/107/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3816214682
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Kubínyi
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3816214682.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Ivana Kubínyiho a členiek senátu Mgr. Zuzany Holúbkovej a JUDr. Gabriely Janákovskej v spore žalobcu: W. M. F., s.r.o., ul. P. 5, V., IČO: XX XXX XXX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Z. M., s.r.o., so sídlom v V., ul. P. 5, C.: XX XXX XXX, proti žalovanej: U. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. E. XXX/XX, P., zast. JUDr. V. L., advokátom so sídlom v V., Y. XX, o zaplatenie 2 438,80 eur s prísl., na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 25. januára 2018, č. k. 16Csp/81/2016-121, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi vo výške 100 %. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z., o bankách v znení účinnom do 31.12.2016, § 524 Občianskeho zákonníka, § 52 a nasl., § 39 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že žalobca sa podanou žalobou voči žalovanej domáhal zaplatenia 2 438,80 eur s prísl. na tom základe, že na žalobcu prešla pohľadávka v zmysle zmluvy o postúpení pohľadávky z 23.10.2015, uzavretej medzi F. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom. Súd uviedol, že pôvodný veriteľ - F. poskytol žalovanej úver vo výške 1 990 eur na základe zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 17.06.2011. Predmetná zmluva sa v zmysle § 1, § 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch považuje za spotrebiteľský úver a v zmysle ust. § 52 Občianskeho zákonníka za spotrebiteľskú zmluvu. Súd s poukazom na ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách konštatoval, že žalobca v spore nepreukázal, že žalovanej bola zo strany banky zaslaná a doručená písomná výzva a napriek doručeniu tejto výzvy bola žalovaná nepretržite dlhšie ako 90 dní v omeškaní so splatením čo i len časti svojho peňažného záväzku do postúpenia vymáhanej pohľadávky. Súd mal z predložených dôkazov preukázané, že zo strany pôvodného veriteľa v liste zo dňa 09.09.2015 bola žalovaná vyzvaná na zaplatenie dlžnej sumy, s ktorou bola žalovaná v omeškaní ku dňu 08.09.2015 vo výške 726,61 eur, žalobca však nepredložil žiaden listinný dôkaz o zaslaní uvedenej výzvy. Následne v liste zo dňa 30.09.2015 došlo od F. k zaslaniu oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti pohľadávky zo zmluvy o úvere k 29.09.2015 žalovanej, avšak keďže žalobca nepreukázal zaslanie predchádzajúcej výzvy v liste z 09.09.2015, nebolo preukázané, že by bolo v danom prípade splnené ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorá sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 OZ najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Preto súd dospel k záveru, že uvedený právny úkon, a to zosplatenie úveru v liste zo dňa 30.09.2015, je neplatný právny úkon v zmysle ust. § 39 OZ. Napriek tomu, že zo stranQ.. pred postúpením pohľadávky nedošlo k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti celého úveru, resp. v

tomto smere žalobca neunesol dôkazné bremeno, banka postúpila žalobcovi nielen výšku omeškaných splátok ku dňu 08.09.2015 vo výške 726,61 eur, ale postúpila žalobcovi aj celkovú pohľadávku vo výške 2 513,39 eur. Z uvedeného potom vyplýva, že pred postúpením pohľadávky žalobcovi pôvodný veriteľ nesplnil svoju povinnosť v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách, a to zaslať písomnú výzvu dlžníkovi, ktorý by následne bol nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku, preto nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky zo strany pôvodného veriteľa na žalobcu. Súd preto žalobu zamietol pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania súd odôvodnil ust. § 255 ods. 1, 2, § 262 ods. 1 CSP a v spore úspešnej žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov v rozsahu 100 %.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie žalobca, domáhajúc sa zmeny rozsudku tak, že súd jeho žalobe vyhovie, resp. žiadal rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Žiadal priznať trovy odvolacieho konania vo výške 278,55 eur. Ako odvolacie dôvody uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Uviedol, že postupca pred postúpením pohľadávky dodržal všetky podmienky, ktoré mu ukladá § 92 ods. 8 zákona o bankách (ZoB) a nedošlo k porušeniu bankového tajomstva. Nesúhlasil s názorom súdu, podľa ktorého v zmysle ust. § 92 ods. 8 ZoB je na splnenie predpokladov podľa tohto ustanovenia potrebné, aby bol dlžník v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní, pričom táto lehota začína plynúť až po doručení tejto výzvy. Takýto výklad z dikcie ust. § 92 ods. 8 ZoB podľa žalobcu nevyplýva. Ust. § 92 ods. 8 ZoB totiž pojednáva len o písomnej výzve banky voči svojmu klientovi, ktorá môže byť vykonaná kedykoľvek za trvania omeškania dlžníka. Ustanovenie § 89 ods. 1 ZoB pripúšťa úpravu vzťahov medzi bankou a klientom odchylné od ustanovení ZoB, pričom ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB nevylučuje odchylnú úpravu vzájomných vzťahov, zmluvné strany si dohodli otázku postúpenia odchylné od predmetného zákona, a to v bode 19.16 VOP. Poukázal na rozhodnutia Krajského súdu Prešov v takýchto veciach (napr. sp. zn. 10Co/76/2016, sp. zn. 9Co/145/2015). On v konaní predložil relevantné oznámenia postupcu žalovanej o postúpení pohľadávky, ktoré bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka (žalobcu) na vymáhanie postúpenej pohľadávky a okresný súd má povinnosť z tohto oznámenia vychádzať bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. Poukázal na viaceré rozhodnutia Krajského súdu v Prešove napr. sp. zn. 5Co/122/2016, sp. zn. 9Co/15/2016. Uviedol, že ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB nemožno spájať s aktívnou legitímáciou žalobcu ako postupníka pohľadávky. Účelom predmetného ustanovenia je úprava výnimiek z bankového tajomstva a nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok, ale iba o podmienkach, za splnenia ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Bol toho názoru, že norma obsiahnutá v § 92 ods. 8 ZoB nezakladá občianskoprávnu povinnosť vo vzťahu ku klientovi banky, v tomto prípade žalovanej, ale administratívnu zodpovednosť postihnutelnú Národnou bankou Slovenska podľa § 50 ods. 1 ZoB. Z vyššie uvedeného vyplýva, že doručenie písomnej výzvy banky dlžníkovi v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky a s nedoručením takejto výzvy môžu byť spojené len sankcie vyplývajúce zo zákona o bankách, a teda nemôže byť s ním spojená sankcia v podobe neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok. Dodal, že považuje za nesporné, že postupca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru plne v súlade s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

3. K podanému odvolaniu sa žalovaná nevyjadřila.

4. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť, pričom v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd poukazuje na správnosť dôvodov rozsudku súdu prvej inštancie, s ktorými sa stotožňuje a na zdôraznenie ich správnosti dodáva nasledovné:

5. Súd prvej inštancie založil svoje zamietajúce rozhodnutie na právnom závere nedostatku aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu, ktorý nepreukázal platné postúpenie pohľadávky proti žalovanej z pôvodného veriteľa Slovenská sporiteľňa, a.s., keď zmluva o postúpení pohľadávky je neplatná pre rozpor s § 92 ods. 8 zákona o bankách. Odvolací súd sa s týmto právnym záverom plne stotožňuje.

6. Aktívnu vecnú legitimáciu sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním uplatnené právo, resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitimácie, či už aktívnej, t.j. existencie tvrdeného práva na strane žalobcu, alebo pasívnej, t.j. existencie tvrdenej povinnosti na strane žalovaného, je imanentnou súčasťou súdneho konania (viď rozsudok NS SR sp. zn. 2Cdo/205/2009). Preto nepostačuje, aby žalobca v súdnom konaní svoju aktívnu vecnú legitimáciu preukázal len oznámením postupcu o postúpení pohľadávky dlžníkovi; je potrebné preukázanie platného postúpenia pohľadávky. Podľa § 526 ods. 2 Obč. zák., ak dlžníkovi postúpenie oznámil postupca, dlžník nemá právo požadovať preukázanie postúpenia zmluvou o postúpení pohľadávky. To však platí len vo vzťahu k dlžníkovi, teda presnejšie vo vzťahu medzi účastníkmi zmluvy o postúpení pohľadávky na jednej strane a dlžníkom na strane druhej, nie vo vzťahu k súdu. Súdna prax sa už odklonila od rozhodnutia NS SR sp. zn. 4Obo/210/01, podľa ktorého relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu vecnú legitimáciu postúpniča na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd z takéhoto oznámenia vychádza bez toho, aby ako predbežnú otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. Odklon od uvedeného rozhodnutia vyplýva napr. z rozsudku NS SR sp. zn. 2Obo/40/2008 zo dňa 14.05.2008, ako aj z rozsudku NS SR sp. zn. 1Cdo/76/2007 zo dňa 28.01.2009, podľa ktorého v spore o neplatnosť zmluvy o postúpení, resp. v spore o splnenie nehradenej postúpenej pohľadávky je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti ku skutočnostiam, ktoré majú za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu-zmluvy o postúpení pohľadávky, ak v konaní vyjdú najavo a z Občianskeho zákonníka nemožno vyvodiť, že dlžník by nemohol namietat' a súd skúmat' platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, ak by toto postúpenie dlžníkovi oznámil postupca. K správnosti týchto záverov sa priklonil aj Ústavný súd SR v uznesení sp. zn. IV. ÚS 337/2012-19 zo dňa 03.07.2012.

7. Odvolací súd ďalej v zhode s názorom súdu prvej inštancie dodáva, že spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle § 92 ods. 8 zák. o bankách môže byť banková pohľadávka alebo iba časť, ktorá je 1/ splatná (dospelé splátky), a to za predpokladu 2/ písomnej výzvy, potom čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky a musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

8. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyplynulo, že žalobca síce predložil zmluvu o postúpení pohľadávok, ale nepreukázal splnenie zákonných podmienok pre postúpenie predmetnej pohľadávky pôvodného veriteľa Slovenskej sporiteľne a.s. voči žalovanej ako dlžníkovi na žalobcu. Žalobca síce súdu predložil výzvu zo dňa 09.09.2015, adresovanú žalovanej, ktorou jej F. oznámila, že so splácaním pohľadávky je v omeškaní ku dňu 08.09.2015 vo výške 726,61,10 eur. Žalobca však v konaní nepreukázal, že výzvu žalovanej skutočne aj zaslal. Žalobca teda nepreukázal, že pohľadávku F. bolo možné postúpiť na žalobcu, zmluva o postúpení pohľadávky, na základe ktorej podľa tvrdenia žalobcu nadobudol pohľadávku voči žalovanej, je preto potrebné považovať za neplatný právny úkon, pretože je v rozpore so zákonom. Záver súdu, že žalobca nepreukázal, že nadobudol platnú pohľadávku F. voči žalovanej zo zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 17.06.2011, bol preto správny. Na základe uvedeného potom nie je daná aktívna vecná legitimácia žalobcu na uplatnenie predmetnej pohľadávky na súde.

9. Vzhľadom na vecne správny záver súdu prvej inštancie ohľadne nepreukázania vecnej aktívnej legitimácie žalobcu odvolací súd už nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami žalobcu.

10. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1,2 CSP potvrdil.

11. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešnej žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože si nárok na náhradu týchto trov neuplatnila a z obsahu spisu jej ani žiadne trovy nevyplývajú.

12. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).